

Soleiðis byrjaði V4

Stórir DRÁTTUR NR. 500=
eykavinningar í V4

Lesið
á síðu 12

Leygardagur 19. februar 1983

Nýggja ljósmóðurskipanin:

Føðifyrreiking og betri samband við bygdirnar

— Í høvuðsheitinum er nýggja ljósmóðurskipanin lögð soleiðis tilrættis, at sambandið millum barnakonu og ljósmóður verður betri, sigur Ingebjørg Rasmussen, formaður í Føroya Ljósmóðrafelag.

Samstundis verður nýggjur táttur tikin við í skipanini, sum skal verða mammu og barni til gagns.

— Vit fáa nú vaktarskipan, sum er nýskapin innan arbeiðsøki okkara, men hon er lögð soleiðis til rættis, at barnakonur altíð kunnu koma í samband við okkum, — eisini úti í bygdum og ikki bert á sjúkrahúsum, har vit fara at starvast ein part av tíðini.

Á sjúkrahúsinum í Klaksvík og á Tvøroyri og í Havn verða triggjar ljósmóðrar í vaktarskipanini.

Her er tikið hædd fyri, at barnakonur skulu kunna koma í samband við ljósmóður, sum skal bøgva á støðum, so skjótt er komandi til tær fjar-skotnu bygdirnar.

Domí kann vera Sudur-oy, har ein ljósmóður skal

bøgva í Vági. Um ein barnakona í Sumba hevur bruk fyri hjálp, so skal ljósmóðurin í Vági fara til Sumbiar, — eisini um hetta er uttanfyri vaktarskipanina.

Í høvuðsheitinum fara ljósmóðurnar sum bøgva á bygd at hava vakt á sjúkrahúsinum eina ferð um vikuna, og annars fara tær at hava vanliga viðtalutíð á bygdunum har tær bøgva.

Eisini hevur verið havt í huga, at tað ikki er so lætt at sleppa frá bygd til bygd um vetrarnar. Eitt nú hevur Eysturoyartunnlin verið stongdur fleiri ferðir í vetur, og barnakonur kunnu tí koma fyrri, at tær ikki sleppa á Landssjúkrahúsið, tá tær skulu eiga.

— Her hava vit arbeitt við eini vaktarskipan, so Eysturoyartunnlin verður nýttur sum mark. Her verður altíð møguleiki at koma í samband við ljósmóður, — báðumegin tunnlin. Um ikki er koyrandi til Havnar, so er barnakonan tryggjað kor'ini.

Áður hevur verið møguleiki hjá barnakonum í Havn, at ganga til føðifyrreiking. Hetta hevur verið roynt síðan á heysti 1977, og er skipað undir kvóldskúlanum.

Við nýggju ljósmóðurskipanini verður samstundis møguleiki hjá barnakonum kring um í Føroyum, at sleppa til føðifyrreiking. Tó hava ikki allar ljósmóður fingið upplæring innan hetta virkseimi, men í árinum verður skeið, so allar ljósmóður kunnu skipa fyrri hesum á bygdunum, í samstarv við fysiutera-pearar.

Nýggja ljósmóðurskipanin er ætlað at seta í verk 1. april í ár, sum kunnugt, men Ingebjørg Rasmussen sigur, at enn væntar tó nakað í, at hetta kann gerast veruleiki so skjótt.

Fyribils skulu stórvini hjá ljósmóðrunum lýsast leys og setast av Heilsuverkinum. Starvslýsingarnar skulu setast í danska blaðið Tidsskrift for Jordemødre, sum kemur út seinast í mars

mánaða. Her verður sókt eftir 15 ljósmóðrum, umframt ein leiðara, sum skal hava fyrisitingina av skipanini í Føroyum.

Enn væntar tó at skipa eina starvssetan afturat, tá tað er vanligt, at ein yvirljósmóður er sett á føðingardeildum við ávisum tali av føðingum árliga.

Her er ætlanin at ein yvirljósmóður skal setast í starv á Landssjúkrahúsinum, sigur Ingebjørg Rasmussen at enda.

Dag.

Fáa stuðul áðrenn og aftaná tær hava átt

Ein teirra, sum hevur roynt nýggju ljósmóðurskipanina áður, er Dikka Niclasen, ljósmóður.

Hon starvaðist á Ljósmóðurmíðstöðini í Helsingor til 1977, tá hon kom heim til Føroya at bøgva.

Á miðstöðini arbeiddu átta ljósmóðrar, og komu barnakonur til kanningar har, meðan tær áttu á sjúkrahúsinum.

Umframt arbeiddi á miðstöðini, so arbeiddu ljósmóðrarnar eisini í vaktarskipan á sjúkrahúsinum.

Tá barnakonurnar komu til kanningar á miðstöðini, kundu tær velja eina ávísu ljósmóður at ganga til í burðartíðini, um tær ynsktu tað. Tá tær komu til at eiga, var tann ljósmóðurin um barnakonuna, sum hevði vakt í hesum tíðarskeiði.

Hvussu hevur verið at

arbeitt eftir gomlu skipanina, eftir at tú kom til Føroya at bøgva?

— Tað er torført og ótíðarhóskandi, at ein í starvi sínum skal verða til at taka alt samdøgrið. Tí er tað ein lætti, at hesi viðurskifti nú verða broytt, tí nú fáa vit skipaða frítíð, eins og onnur.

Dikka Niclasen hevur arbeitt við føðifyrreiking síðan hon kom heimaftur.

Føðifyrreiking hevur verið eitt tilboð til barnakonur í Havn síðan 1978.

Barnakonur fáa undirvising eina ferð um vikuna í átta vikur. Umleið 20 barnakonur eru í bólki. Tær fáa undirvising í sum skal henda, tá barnið kemur o.s.fr. Síðsta dagin verður undirvist í viðurskiftinum hjá songarkonum.

Í Danmark verður um-

framt hetta eisini gjørt eitt skeið fyri mammur, sum hava átt. Her er fimleikur á skránni, og undirvist verður í pleygu av barninum, eins og leiðbeining í at hava bróstabarn og fyrirbyggandi evni eisini verður umrøtt.

— Í høvuðsheitinum gongur øll ráðgeving og leiðbeining fyrri seg, fyrri at hjálpa og stuðla kvinnum, sum júst hava átt barn, at tær skulu kenna seg so tryggan sum gjørligt.

Tað er eisini gagnligt fyrri kvinnum sum júst hava átt at koma saman við øðrum, sum eru í somu støðu. Tær kunnu tosa saman um felags mál og trupulleikar, sum ofta koma fyrstu tíðina eftir burðartíðina, sigur Dikka Niclasen.

